

Avsändare
Sydspetsens miljöhälsa
 Sandövägen 2
 10900 Hanko

Inspektionsrapport

Hälsoskyddsbranschen
 Datum 25.3.2026
 Kod 1987278

Mottagare
Ekenäs högstadieskola
 Hedvig Sohlbergs gata 3
 10600 Tammisaari

Ärende Uppföljningsinspektion enligt hälsoskyddslagen
Aktör Raseborgs stad (0131297-0)
Objekt Ekenäs högstadieskola
 Hedvig Sohlbergs gata 3, 10600 Tammisaari
Verksamhetens namn Ekenäs högstadieskola
Aktivitet Grundskola
Tidpunkt 17.3.2026

Närvarande

Inspektör Ingegerd Grün-Maja
Verksamhetens representant Niclas Zweigberg
Övriga närvarande Joakim Wilkman
 Fredrik Lomberg

Inspektionsgrunder

Denna inspektion görs för att granska hur tidigare givna åtgärdsuppmaningar att förbättra de sanitära förhållandena i Ekenäs högstadieskola har åtgärdats:

- Utreda källor till och undanröja mineralfibrer från hela skolans utrymmen för att minimera eventuella hälsoolägenheter, i skyndsam ordning.
- Mäta luftmängderna och beräkna det maximala antalet personer som kan vistas i olika utrymmen enligt aktuella luftmängder. Resultaten skulle tillställas undertecknad senast 30.01.2026.
- Det ska finnas tillräckligt många wc:n för eleverna.
- Effektiverad städning.

Motsvarande uppmaningar har ursprungligen getts också tidigare och vissa åtgärder har gjorts men inte lett till önskat resultat.

Inspektionstidpunkten var överenskommen på förhand.

Antalet anmälningar av elever till inomhusluftgruppen innevarande år är inte alarmerande.

Observationer och åtgärder som förutsätts av företaget

3. LOKALER, INREDNING, REDSKAP OCH APPARATUR

3.3 Toalettutrymmen

Klassificering av A = Motsvarar kraven (inga åtgärder)

observationer

Observationer

Eleverna har nu tillgång till fler toaletter.

4. DE SANITÄRA FÖRHÅLLANDENA I LOKALERNA OCH DERAS INVERKAN PÅ MILJÖN

4.1 Ventilationen och inomhusluftens kvalitet

Klassificering av C = Mot kraven (uppmaning)

observationer

Observationer

Verksamhetsidkaren inkom med en rapport över ventilationsmätningar inom utsatt tid. Det maximala antalet personer som kan vistas i olika utrymmen har på basen av dem inte ändrat. Den tätning som

gjordes av ett ventilationssystem (av sammanlagt tre) gav ett något bättre utsug men påverkade inte inkommande luft. Kanalerna blev täta, vilket antas minska på mängderna industriella fibrer i inomhusluften i den del av byggnaden som ligger bakom detta ventilationssystem.

Misstänkta källor till mineralfiber har undanröjts efterhand.

Den senaste mätningen av fiberhalter har gjorts i januari 2026. En rapport (Sweco 13.2.2026) tillställdes, efter rättelser, Sydspetsens miljöhälsa 26.2.2026. Kan nämnas, att det vid samtliga undersökningar utförda av konsulten har det förekommit felaktig information. Felen verkar dock inte påverka slutresultaten men de har orsakat fördröjningar. Sammanlagt mättes fibermängderna i 10 rum, samma som tidigare. Situationen har förbättrats något men åtgärdsgränsen överskreds fortfarande i ett av de tre parallellproven i rum A121 och B218 och i alla tre prov i rum C206. Åtgärdsgränsen är 0,2 st/cm².

Resultat (st/cm²):

A121: 0,14/0,29/0,07

B218: 0,07/0,07/0,29

C206: 0,29/0,43/0,57

I klassrum A121 orsakar den inkommande luften en kraftig luftström, gardinerna på andra sidan rummet fladdrar (längst bak i rummet). Luftmängden kan dock inte minskas eftersom det skulle påverka alla utrymmen på den apparatens område så, att luftmängderna skulle bli för små.

De öppningar i tak och väggar som konstateras i inspektionsrapport 12.12.2025 har inte täppts till. Från konstruktionerna kan det spridas damm och fibrer till inomhusluften.

Åtgärderna

Uppmaning: Åtgärdsgränsen för industriella mineralfiber överskreds i rum C206, A121 och B218 och arbetet med att minska på mängden industriella mineralfiber i skolan måste fortsätta för att ytterligare förbättra kvaliteten på inomhusluften även om akut hälsorisk inte torde finnas. Vägg- och takkonstruktioner ska vara hela och ventilationskanaler täta.

Åtgärderna ska utföras så snabbt som möjligt varefter nya fiberprov tas.

En plan över åtgärder (tätningar, provtagning och eventuella andra åtgärder) och tidtabeller ska tillställas Sydspetsens miljöhälsa senast 10.4.2026.

Rekommendation: För att minska sannolikheten för uppkomsten av hälsorisker pga. drag i klassrum A121 bör man i mån av möjlighet styra luftströmmar, dock inte så att inkommande luftmängder blir för små. Om möjligt möbleras klassrummet så att ingen sitter där det är mest dragigt.

5. RENHÅLLNING

5.1 Städotrymmen och -redskap, kvalitet på städningen, rengöring av leksaker, motionsredskap och annat dylikt, textilvård

Klassificering av **C = Mot kraven (uppmaning)**

observationer

Observationer

Det var mycket dammigt i synnerhet i fysik-kemisalen, C206, och i rum A121. Dammets syntes främst på höga ytor. På bifogad bild tagen 17.3.2026 från ett högt skåp i fysik-kemisalen (under utsugsventilerna) syns mängden efter ett "drag" med handen över ytan. Det fanns saker uppe på skåpen, vilket försvårar renhållningen.

Det har tidigare förutsatts att städningen ska vara effektiverad eftersom det har funnits åtgärdsöverskridande mängder mineralfibrer i utrymmena. Fibrerna kan vara en hälsorisk så det är viktigt att hålla skolan så dammfri som möjligt. Uppskattningsvis är den mängd som nu syntes större än vad det normalt bildas på en vecka.

Åtgärderna

Verksamhetsidkaren uppmanas att omedelbart effektivisera städrutiner och -resurser, renhållningen måste vara effektivare. Detta gäller hela skolan. (Höga) ytor får inte lämnas ostädade eftersom dammet kan lösgöra sig av luftdrag och sprida sig i inandningsluften. En specifik städplan görs upp för EHS för att försäkra att arbetet blir väl utfört. Städplanen skickas till Sydspetsens miljöhälsa så snabbt som möjligt, senast 10.4.2026.

Efter att ventilationssystemen har tätats, måste det göras en noggrann rengöring av utrymmen och inventarier för att avlägsna eventuell hälsoskadligt damm och mineralfiber. Anvisningar om grundlig rengöring har getts av bl.a. Arbetshälsoinstitutet (städning efter reparationer av byggnader och rengöring av lösöre på arbetsplatser).

Det rekommenderas att skåp och hyllor förses med dörrar så att det inte faller damm på saker som förvaras i dem och för att underlätta städningen.

Rektorn informerar undervisningspersonalen om att tömma ytor som ska städas, t.ex. uppe på skåp.

Motivering

Utrymmena ska enligt 26 § i hälsoskyddslagen beträffande luftens renhet och motsvarande förhållanden vara sådana att de som befinner sig i utrymmet inte försakats sanitär olägenhet.

Tilläggsuppgifter

De som tar prov och gör t.ex. konstruktionsundersökningar ska vara tillräckligt kunniga/certifierade.

Slutsatser och åtgärder

Källor till industriella mineralfibrer i inomhusmiljöer är till exempel brister i ventilationsanordningar, föråldrade eller trasiga akustikplattor av mineralfiber, luft som läcker via öppna mineralullsisoleringar eller värmeisoleringsskikt. Sådana brister konstaterades fortfarande i byggnaden, även om det har gjorts en hel del arbete för att förbättra de sanitära förhållandena, och det krävs ännu fortsatta åtgärder, se punkt 4.1 och 5.1.

Hälsoinspektören kommer att följa upp att åtgärder utförs och de i punkt 4.1 och 5.1 begärda planerna ska lämnas in inom utsatt tid.

Tillämpade rättsnormer

Hälsoskyddslagen (763/1994)

Hälsoskyddsförordning (1280/1994)

Social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (545/2015)

Avgiften 304,00 €

Avgiftsgrund

Hälsoskyddslagens (763/1994) 50 §, avgiftstaxan för Sydspetsens miljöhälsa

Anvisningar för sökande av ändring av avgiften

Räkning med anvisning för sökande av ändring skickas skilt.

Inspektör Ingegerd Grunn-Maja
HÄLSOINSPEKTÖR
+358447446593
ingegerd.grunn-maja@symi.fi

Bilagor Bilaga 1: Damm EHS 17032026.pdf

Distribuering Företagaren

